یک یکشنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۲ | سال دوم | شماره ۴۵۱ | ارتباط با گروه طرح نو: Tarheno@shahrvand-newspaper.ir | مهروهد | (۱

زيرسايهتغيير

ـــتاجتماعى ايرانيان را س طرح نو–فروغ فکــری|اصلاحاتارضی، تغییر در لایههای زیس عزی خور خورج محمدی اسم محک ارضی ، مییر در یسی این این مراد می می روست ، محمدی بردین ار سر محد بخشید، روست این را به خرده الکان بدل و بسیاری از آنان را روانه شهر سخت مالکیت آثان در کار وجود نداشت ، شهره امو جومه آن مردمان جدیــدی را به خود دید که حــالا برای تحمیل یز فرزندانشان را روانه شـهر کرده بودند.این تغییر اما به گمان برخی، تغییری سـریع و تاحدی نابج اُبود. تغییری که منوچهر آشتیانی» آن را بجاو مثبت از را بایی می کند و بعد منفی آن را نابج اُبود. تغییری که منوچهر آشتیانی» آن را بجاو مثبت از را بایی می کند و بعد منفی آن را تنها در دیکتهشدنش از سـوی حاکمیت میداند. حاکمیتی که در رأس هرم کشـور اجازه تغییر در قاعده هــرم را نمی دهــدو از این رو تغییــرات اجتماعی تنها به خواسـت او ممکن می شــود..

یکی ازبدبختی های نظام

بة عارب بالمحافي اجتماعىماچەدرزمان فئوداليزموچەدرزمان

دسيوتيز مشاهنشاهان وجه بعدهااين بودكه تمامى أمرا

خواهان تغيير ازبالابودندواز

اینروتمامی اتفاقاتی که در سیستماجتماعی رخمی داد،

تحت تأثيرا ين امربود

فكر مربوط مى شود كه وقتى افراد از روستاها بهر مي آيند با اين مشكل مواجه میشیوند و افراد شهر و روسیتا هردو در این ی ر در در حمر ر رویست بر کو در این تقابل قرار می گیرند و بسیاری از اخلاقیات یکدیگر را نمی توانند بپذیرند اما این امر عمومیت هم ندارد.

• نحوه تزريق اين اصلاحات در س طح کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟ آیا این اصلاحات در تمامی نقاط کشور یکسان انجام گرفت و نتیجه آن نیز به یک شکل بود؟

ء بله، تقریبا. چراکه این امر از بالا انجام شــد و اتفاقا یکی از بدبختی های نظام اجتماعی ما چه در زمان فئودالیزم و چه در زمان پوتيزم شاهنشاهان و چه بعدها اين بود که تمامی امرا خواهان تغییر از بالا بودند و از ایــنرو تمامـی اتفاقاتی که در سیســتم اجتماعی رخ مــیداد، تحت تأثیر این امر بود و مشــکل عمدهای که همواره وجود داشته این است که نظام اجتماعی به صورت مخروطی اداره می شده و آنچه در رأس گفته می شده به تمامی این هرم تسرک می یافته و سایر ارکان نیز تحت تأثیر قله هرم عمل می کردند امًا واقعیتّی که همواره نادیده گرفته شد، این اصل اســـت که یک جامعه بر پایــه قاعده هرم اجتماعی استوار است و هرچه جامعه به س

ترقمی، تعالی، پیشرفت، یکسانی و مدنیت حرکت کنــد، از حالــت هرمــی درآمــدهُ و به شــکلُ مربع تبدیل می شود. این ضعف بزرگی است که جوامعی چون جوامع مــا گرفتار آن بوسی کے ارتیار ان شند و هر اصلاحی که صـورت می گیـرد، عموما از ســمت بالا ارایه می شود و این در حالی است که میل به اصلاحات باید از پاييسن جامعه بجوشسد و افــراد در تمامـــی بخشها

فودخواهان ايجاد تغيير و اُصلاح باش زمان شــاه نیز زمانی به جلسهای دعوت شده بودیم و در آن جلســه به شــاه نیز گفتیم که عقايد و علايق مردم به اصلاحات بايد از پايين به سمت آنها روانه شــود و تمايل حاكميت به ایجاد تغییرات نیز به ســمت مردم روان شود. در آن دوره امــا چنیــن اتفاقــی نیفتاد. چون از بالا دیکته شده بود این یکسانی بس انیفورمی و سـرباز خانهای بود و با جوشــش و بر روی کرد. برخوردهای گسترده توسط اقشار گوناگون و در داخل شــکل نگرفت. چراکه اگر از پایین اين اتفــاق مىافتاد، مَــا بهطور قطعُ شَــاهد بر خور دهای گست. ده بین از بــاب و رعیتها بوديم و قطعا كشـــته و ناراضيان بسـ يارى نيز بر جـــا مے ماند و مانند کشـــور های دیگر یکے ، دُو قرن طول می کشــید تا دُر گیری های بین دهُقانان و مالکان و همچنین طیف خواستار صنعتی شدن حل شـود و البته باید گفت که این امر همچنان در اروپا هُم حل نشده است. •بر خی اصلاحات ارضی را پیش زمینه ای برای وقوع انقلاب ۵۷ میدانند و همچنین خردهمالـکان را ازجملـه نیروهـای شكل دهنده به انقلاب مى دانند. نظر شما دراينزمينه چيست؟

. فود پروســه اصلاحات از منظر سیاسی بله اما انقلاب از ابتدا در گیر مسائل گوناگون شد و از منظر تاثیر گذاری باید بگویم که درمجموع نمیتوان همنوایی کامل میان این دو فرآیند مشاهده کرد. البته ناهمگونی نیز وجود ندارد اما به نظر میرســد کــه فر آیند کشــاورزی لنگانلنگان خُود را به دنبال فرآيند انقَلاب میکشاند اما آن جلو روندگی که در شبهر شاهدش هستیم، وجود ندارد و تودههای دهقانی در این فرآیند نقش انقلابی را آنطور که باید و شاید بازی نکردند. از دحام تودههای دهقانی در بسیاری موارد دکوراتیو و نمادین بوده و اگــر بخواهیم بــا انقلابهایــی که بر بنای حرکت دهقانان شـکل گرفتهاند آن را مقايســه كنيم، به هيچ عنوان قابل مقايسه

ما طی صحبتهای هفته گذشته خسود اصلاحسات ارضسي را امسري بدون اصالت دانســتيد که هر چنــد بايد انجام می گرفت، اماً بەدلیل دیکتەشدن از خارج نتوانسـت اثراتی را کـه باید، بر جا گذارد. اما این تغییر چه اثری در زیسـت لایه های اجتماعی بر جاگذاشت؟ این تحول ولو این که تحول اصیل و اساسی

در کشور نبود و آن تاثیراتی که باید و شاید را برجا نگذاشت، اما در زندگی مردم نوسانات ـیار و تغییرات گسـتردهای را در سـاخت اجتماعي ايجاد كرد.

بخش همای زیمادی از کشماورزان همراه بارمایهداران بهسیمت شیهر آمدند و وارد کارخانهها شدند و بخشهایی از کشاورزان که برای نخستینبار صاحب زمین شده بودند، برای اولینبار اتانوم شدند. یعنی خود بسـاز، خود بخر، خود بفـروش و درواقع خود بستار، خوب برخر، خود بسروس و کاروسط خود تامین کننده شدند و برای نخستین بار وضعی به وجود آمد که کشاورز توانست غذای خودش را تأمیس کند و زندگی خـود را بچرخاند و دستش را پیش شُهری دراز نکند. در این میان قشــرهایی از طبقه زارع مرفه شدند و به قشر پایین ُشهرنشین نزدیک شدند که بعدها میان این اقشار و قشر شهرنشین مراوداتی شکل گرفت و درواقع ارتباطی که تا پیش از این

> ٦. ن، بــه وجود ۔ آمد فرزندان این قشب نیز به مدارس و دانشگاهها راه یافتند که بعدها حتی با هجوم و تعداد بسیار بالایی از این افسراد در دانشسگاه مواجــه بوديم و بســيارى به ده خود بازگشـــتند و در آنجا اصلاحات گستردهای ا ایجاد کردند که براساس این اصلاحات است که در

تغییر در بسیاری از دهات مييز در بسيري رو تعد هستيم و به همين دليل نيز با قاطعيت ميتوان گفت كه در ايـن دوران و با اجراي اين اصلاحات ما با تغييرات گستردهاي در تارک روستاهای کشور مواجهیم. اما متاسفانه همراه بــا فرآیند تولیــد کشــاورزی، فرآیند ماشینیشدن انجام نگرفت و کشور به سمت کشاورزی پیشرفته حرکت نکرد. زمین به روستایی داده شد اما او نتوانست حداکثر ر استفاده از آن را به عمل اورد و در نتيجه اين ، انجامید. به نظر خود کشاورز هم این امر از این حیث منتهی به ت حداکث استفادہ از زمینش را ببرد اما بـه هیچعنوان نمی توان کر این تغییر گسترده اجتماعی ن

من به صورت کلی ایس تاثیسرات را منفی

ینیزی بر میناد. تنها مسأله کشاورزی نبود. در هر زمینهای ايسن اتفاقسات عامل پيشسرفت كشد ور بود و أن زمــان أنقدر كاســتى وجود داشــت كه لت بسیار در این سلطح اثر گذار باشد و من این بعد را از بعد سیاسی و انگیزشیی آن جدا میدانم و با این نظر که آن را کاملا منفی میدانند، مخالفم. این امر در ر جامعهای می توانست اثرات منفی داشته باشد که بسیار پیشرفته و در کشـاورزی قدرتمند ت و این قدرت با این اصلاحات عامل ست و بی عرب بی میرد جدی می ایجاد تقابل طبقاتی میشد. اما در جامعه ای چون جامعه ایسران چنین اتفاقسی از بدو ام ممکن نیسود چراکه ضعفهای گسستردهای در بنیانهای کشساورزی و بسسیاری دیگر از اصول در کشـور ما همواره وجود داش و مدتهای بسیاری لازم بود که کشاورزان روى پاى خود بايستند. البته آن نقاط منفى و ضعفى را كه در اين زمينه مدنظر قرار دادهاند، یی روحیه و طرز . بیشتر به مسائل روانشناسی، روحیه و طرز

واردمحلات حاشیه کنیم و آنها را با آسیب ها، مُعضلاتُ و واقعیت های موجود در زندگی طبقه فرودست بیشتر آَشُــنا کنیم تا زمانی که به این مناطــقُ از بیرون نگاه میشــود، زمانی که وارد این محلات نشــویم و در آنها ۔۔۔۔ سویمو در آنها حضور مُستَمر نداشتَهُ بَاشَيْم، كارى از پيشٌ نَمَّى بُرِيم و شــكاف موجود را تثبيت مىكنيم. هدف ما كاهش آسيبهاى اجتماعى دراين مناطق استوبدين منظور چارهای جز حضور مستمر شهروندان در کنار مردمان حاشیهنشین نمیشناسیم. تنهااز این طریق است که درکوهمدلی از زخمهای عمیق وینهان اجتماع یدید سُ آيدُواراده به ايجاد تغييرات مثبت و سازنده در سطح به هيچ عنوان بين اقشـار وجود مېرىيىنىڭى يۈرىد البتەبەدىت آوردن اعتمادخانوادەھاى آسيبىدىدە و در معرض آسىيب،از سىوى مددكاران جمعيت كار سىادەاى نبودە اسىت، اين خانوادەھا كە بازندگى در

جامعه مدنى

ىناطق پرمعضل احداث مى كنيم تا طبقات فرادس

محیطی بسته و خشن نسبت به پیرامون خویش دچار بدبینی و نفرت شدید شدهاند، اندک اندک و با حضور

لى(ع) اعتّماد كردهاند و به خُانه ايرانسي روى آوردند

خودشان در این خانه باور کردهاند. تا جایی که حالا

خانه ايرانسي را پناه خويش مي دانند ووقتي مشــكلي

برایشان پیش می آید اول به جمعیت اطلاع می دهند. در جمعیت امام علی همواره تلاش می شـود کودکان

و زنان تحت حمایت پس از مدتی خودشان مدد کار شـوند تا آیین کمک به همنوع، به بهترین شــکل به

شود. محمودی می گوید: ّاندیشه دگرخواهی باید به تدریج در جامعه مابه اندیشــه غالب تبدیل شود.همه

بگیریم.این هدفی است که امیدواریم هم برای اعضا و

هم بـــرای خانوادهها و کودکان تحت پوشــش، محقق

شود. زیرا اجتماعی که مردمانش نسبت به سرنوشت هم دلسوز و حساس باشند، هر گز سقوط نخواهد کرد

و خوشحالیم که کودکانمان کم کم دارند , سالت خود

را باور می کنند و به یقین آنان در مسیر رسالت انسانی

خويشمىتوانندالگوىھمەماباشند».

بئولىت:نحات:همنوعان در دمندمان رابر عهده

سلىمسئوليت پذير كەازبطن دردھابر خاد

مايايده

و ذره ذره، نگاههای سرشــار از حرمت و عشق را نس

و مداوم اعضــای داوطلب، بــه جمعیت امام

عمومىشكلمى گيرد».

این دوره شـاهد اعتدال و

طرح تا حدودی به شکس شكست بود چراكه نتوان

• حال چنانچه بخواهیم این تغییرات را به دو بخش مثبت و منفى تق وزنه كدام بخش بيشتر است؟

نمیدانم. مُا در آن زمان آنقدرُ در کُشور عقبافتادگی داشتیم که بدونشک به چنین تغييري نياز داشتيم.

گزارشی از خانه ایرانی جمعیت امام علی در شهر ساری دارندكمكمباورمىكنند

> **طرحنو |**نمایندگی جمعیت امداد دانش - مردمی امام علی در شهر ساری ابتدا کارش را با شناسایی شروع کرد. سال ۹۰ و ۹۱ به شناسایی مناطق معضل "یی ساری و خانوادهها گذشت، البته بر گزاری دو، سه تا از آیین های جمعیت مثل هفتسین بر کت، ر بوی عیدی و آیین کوچه گردان عاشق اما در کنار این برنامه ها آشنایی با خانواده ها وار تباط گرفتن با آنها این امکان را به جمعیت ســاری داد تا در زمان پیش آمدن مشـــكلات خاص، حمايت مالى، غذايى و حمايت هاى ديگر از آنها به عمل بيلورد.اگر خيلى از خيرين كارهايى ىيىر را بهابەمسى بيورىدە تو خينى را خيرى دىرىي چون گذاشتن غذا پشت در خانە نيازمندان را انجام مىدھندە، جمعيت مىخواھد مســــتقيما با خانوادەھا ارتباط برقرار كند.ھماكنون ٢٢ كودك تحت پوشش و رفرر مديني ري همهجانبهخانهايرانيساريهم

> مریم محمودی یکی از مدد کاران جمعیت امام علی درباره راهاندازی پایگاه ثابت امدادرسانی جمعیت در ساری می گوید: ادر آبان ۱۳۹۲ خانه ایرانی با حضور ۲۱ کودک بدسر بر سبت آغاز به فعالیت کرد. خانه ایرانی کانون بیشتر فعالیتهای مددکاری جمعیت امام علی(ع) است. در این خانه، فرصتی برای ارایه -آموزش های درسی و منری به کودکان حاشیهنشین توسط داوطلبان جمعیت فراهم می آید که این خود سبب آشنایی هرچه بیشــتر اقشار فرهیخته جامعه با معضـلات اجتماعی شهرشــان میشــود و تأثیر مستقيمى بر افزايش مسئوليت يذيرى افراد بهعنوان شهروند دارد؛ از این طریق می توان امید داشت با بالا رفتن سطح مشارکت طبقات مختلف، راهکارهای میں عملی بیشتری برای فعناهنجاری های اجتماع مطرح شودو بتوان قدمهايي بزر گتر در جهت بهبودوضعيت کود کان وبانوان ہے پناہ ایر ان زمین ہر داشت خانہ ایر انے ىر- ىلى بورىپى بىلىرىن بىلى بر مىغىد - بررىي علاوەبر كلاسھاىدرسى وھنرى،مر كزفعالىتھايى از جملە برگزارى جلسات مشاورە فردى و گروھى، برزامههای فرهنگی و ورزشی برای کودکان، آموزش مهارتهای خوداشتغالی برای زنان سرپرست خانوار، امور مربوط به درمان خانوادها و است. از نخستین برنامههای خانه ایرانی ساری، برگزاری کلاسهای نقاشی و تئاتر بوده که در ادامه بابرگزاری کلاسهای درسی، زبان انگلیسی و کلاسهای فوتبال (برای مددجویان پسیر) این فعالیتها شکل گستردهتری به خمود گرفتنمد. در خانمه ایرانی، توانمندسمازی مددجویان از طریق همین فعالیت های متنوع صورت می گیرد و تلاش می شیود برای کودکانی که زندگی در حاشیه های فراموش شده شهر، باعث شده حس طرد شدگی از جامعه را بر دوش بکشند، فضایی سرشار از اعتماد و محبت بي دريغ فراهــم آيد تا اندك اندك روحيه و شخصيتشان براى زندگى شكوفا، سالم و سازندهدر جامعه آمادهشود.»

> مُحمودًى مي گويد: «اكْثر مددجويـــان خانه ايراني ساري ساكن دومنطقه معضل خيز اترك محله اشهرک نوبنیاد، هستند. فضای بســته حاکم در این مناطق موجب شده که کودکان فضایی جز فضای محله را تجربه نُکرده و آینده خود را تنها در آنچه در اطراف خود می بینند تصور کنند. ما بر آن شـدیم تا با حضور در محله و سعی دُر فراهم آور دُن بستر مناسب برای این کودکان در قالب خانه ایرانی، زمینه تجربه حضور در فضایی جز آن فضای سرشار از خشونت، فقر، فساد واُعتيادكه تاكنون ديدهاندرامهيا سازيم، البته كه آغاز حضور مادر اين محلات بامشكلاتي نظير عدم پذيرش ز سوی ساکنان، حفظ فاصله و عدماطمینان، نگاههای كنجكاوو پر از سوال ووجود حس نامني متقابل همراه ختانه به مرور زمان و پس از تعامل با تعداد بوداما خوش<u>ب</u> ر. زیادی از خانوادهها و همچنین ایجاد رابطه دوستانه با کــودکان و رفت وآمدهای مکرر، بــرای اعضای محله ه چهرههای آشنا تبدیل شـدیم و آن فضای سخت و يرقابل نفوذاز بين رفت.

، ماهیت این مرکز و چگونگی رفتار با کودکان و سایر افراد آســیبدیده و سطح آ، یذیر ی آنها ر - در از از می می می از آن جاکه کلیه هزینه های صحبت می کنیم. همچنین از آن جاکه کلیه هزینه های خانه ایرانی از طریق کمک های مردمی تأمین می شود. تعدادی از داوطلبان نیےز در قالب خیرین ما را حمایت مالی می کنند. تعدادی از داوطلبان نیز در قالب تیم یز شکر . از ار دینهشت ماه سال حاری به صورت مستمر آغاز به کار کردند و خدمات پزشکی و دندانپزشکی به مددجوهاوخانوادههای تحت پوشش ار ایه می دهند.»

حمودى از آغاز «طرح كودكان بى كتاب» كهاز جمله

ار ارزییهست مه سی باری طرح تودین بی تاب راباهدف آموزش و تدریس به کودکانی که به دلایل مختلف از جمله فقر مالی، کار اجباری، نداشتن اوراق هویت، ناآگاهی و اعتیاد والدین و مواردی از این دست

تاکنیون قادر به تحصیل نشیدهاند بیا تر ک تحصیل _____ _____ احضور ۱۰ نفر از کــودکان کار و خيابان در

خانهايراني آغاز كرديم. البته كه از مهرماه امسال اين

کودکار بعداز پیگیری های مستمر با آموزش وپرورش استان به مدرسه رفتند و تیم حقوقی جمعیت ساری

ی بـ ــــرسه رصند و نیم حفوقی جمعیت ساری نیز در حال پیگیری اخذ شناســـنامه بــرای کودکان بیشناسنامهتحتحمایتاست.»

.ی میددکاران خانبه ایرانی سیاری در کنیار همیه میددکاران خانبه ایرانی سیاری در کنیار همیه فعالیتهایی که برای بچهها در انزباط هستند.خانوادههایی کریمه هیاری این کنی

که در گیر طلاق یا اعتیاداند و به مددکار نیاز دارند. آنها به خانوادهها کمک میکنند تا آسیبهایشان کمتر و

فضابراى زندگى بچەھامناسب تر شود. بە گفتەمدد كار

این مجموعه، محرم امسال اعضای نمایندگی جمعیت امام علی در ســاری، طی آیین۱۱شــام عیاران۱ (با شعار

جامعهای که آزادهای چون حسین (ع) دارد، چرا باید در بند اعتیاد باشد؟) وارد محله نوبنیاد شدند

معتادان محّله را دعوت به ترک عتیاد کر دند. ۳خانی و

. ۲ آقااز ساکنان این محل که همان شب تصمیم به ترک

گر فتند،هم کنون در کمپ تر کاعتیاد به سر مے پر ند.

داوطلبانــهُ كار مى كنند. ما چند تيـــپ فعاليت داريم كه همه اعضا در بدو ورود بـــا توجه به حوزه تخصص و

علاقه خوددریکی از تیمهای موجودنظیر تیم آموزش، مددکاری، پزشـکی،حقوقی و ... آغاز به کار میکنند.

برخى از اعضا در قالب مددكار بهعنوان رابط جمعيت

معلم هستند که در خانه ایرانی تدریس می کنند که در

حال حاضر معلم تئاتر و زبان و نقاشى، معلمان كمك

خانواده های آسی

بُبديدەفعاليتمىكىنىددستەدىگر

ہشت ماہ سےال جاری طرح کودکان ہی کتاب

طرحهای جمعیت اسا

۔ ک دہاند

نَ دَر خانه ایرانی می گوید: «ما

،-های کار و خانــه ایرانی بچههای بدسر پر ســت، بچههای کار و خیابان و دیگر اقشار آسیب دیده را دور خود جمع کرده تاباً فراهم کردن بستری سالم برایشان آینده بهتری را نسبت به محیط اطراف و خانوادهشان رقم بزنداما آنها بهفكر ايجادشغل يراى بجههاو خانوادهشان نيز هستند . وازاینرواز تابستان امسال تیم کار آفرینی شان هم آغاز به کار کرده است. آنها توانســـتهاند برای ۸نفر از بچهها . دوردهای کارآفرینی برگزار کنند، محمودی میگوید: ۱به کارآموزهافعالیتهای هنری ودستی یادمیدهیم، با دوخت شـروع کردهاند و به همت اعضای فعال تیم كار أفرينى محصولاتشان بهزودي ارايه خواهد هدفمان این اســت که هنری به آنها آموزش بدهیم تاهم در آمدزایی شان در بستری سالم صورت گیردو هم کاری ارزشمند و مفید یاد بگیرند. فعالیت های آغازین برای کار آفرینی زنان سر پرست خانوار مان نیز انجام شده و بهزودی در کار گاههای قالیبافی و خیاطی آغاز به کار تواهندكرد.»

اماچه کسانی همه این فعالیتها را انجام میدهند؟ این مددکار می گوید: «تمامی اعضای جمعیت امام علی، اُهالی خاُنه ایرانسی بچهها را از خودشسان میدانند آنها مراقبند که بچهها در حصار بستهای که شرایط نامساًعد محیطی و خانوادگی برایشان ایجاد کُرده اسـیر نشـوند، بتوانند توانایی و استعدادهای خویش راببینندو به رغم تمام سختی هایشان، دست کم ساعاتی در هفته، نعمت و لذت کودکی را تجربه کنند. مریم محمودی، مددکار این مجموعه می گوید: ابخش اعظم مشکلات و آسیب های موجود در مناطق حاشیه و پر معضل به دلیل مشکلات اساسی در ساختار جامعه است که باعمیق تر شدن هر روز شکاف موجود بین مست که بطبیق در مست مر روز سعت موجود بین طبقه حاشیه نشین و طبقات فرادست، این آسیب هانیز گسترده تر و عمیق تر می شوند. ما خانه های ایرانی را در درسی و مربی فوتبال و معلم موسیقی و معلم روباتیک داریم. در بـدو فعالیت معلم هـــا با آنها دربــاره اهداف

